

Социална работа Регулиране на професията

С уважение към

Практикуващите професията

Преподавателите по социална работа

Законотворци

Обществото на България

Дефиниция*

Професията "Социална работа" насърчава социалната промяна, разрешаването на проблеми на човешките взаимоотношения и развитието на способностите на хората с цел подпомагане на благоденствието. Използвайки теории за човешкото поведение и социалните системи, социалната работа се намесва там, където хората си взаимодействат със средата. Принципите на човешките права и социалната справедливост са фундаментални за социалната работа.

*Приета на Обща среща на Международната федерация на социалните работници в Монреал, Канада, юли 2000.

**Приета и споделена от членовете на БАСР

Дефиниция

Закон за социално подпомагане Допълнителни разпоредби, § 1

9. (нова - ДВ, бр. 120 от 2002 г., в сила от 01.01.2003 г., предишна т. 8 - ДВ, бр. 14 от 2009 г.) "Социална работа" е професионална дейност за подобряване взаимната адаптация на подпомаганите лица, семействата, групите и средата, в която те живеят. Тя е комплекс от подпомагащи дейности, насочени към постигане на по-добро качество на живот, достойнство и отговорност у хората на основата на индивидуалните им способности, междуличностните отношения и ресурсите на общността.

Социални работници

Закон за социално подпомагане

Глава пета

Социални работници

Чл.20. (Изм. - ДВ, бр. 120 от 2002 г., в сила от 01.01.2003 г)

Изискванията за професионалните и личностните качества на социалните работници при назначаването им се определят с наредба на министъра на труда и социалната политика

(ОТМ. - ДВ, БР. 15 ОТ 2010 Г.)

И все пак

Изисквания за заемане на длъжността - определени в длъжностната характеристика, съобразени със спецификата на работа, целите на организацията, Националната класификация на професиите и длъжностите в България.

В търсене на длъжност "Социален работник"

Национална класификация на професиите и длъжностите в РБ

Клас 2 - Аналитични специалисти

Подклас 24 - Други аналитични специалисти

Група 244 - Специалисти по обществените науки и сродни на тях

Единична група 2446 - Специалисти по социални дейности

Описание: в тази единична група са включени лица, които:
разработват и реализират проекти, програми, методики,
свързани със социалната адаптация на хората; дават насоки по
социални и сродни въпроси с цел да помогнат на хората да
намерят и използват ресурси, за да преодолеят трудности и да
постигнат определени цели

Длъжности "Специалист по...." - 14 вида длъжности

В търсене на длъжност "Социален работник"

Национална класификация на професиите и длъжностите в РБ

Клас 3 - Техници и други приложни специалисти

Подклас 34 - Други приложни специалисти

Група 346 - Приложни специалисти по социални дейности

Единична група 3460 - Приложни специалисти по социални дейности

Описание: в тази единична група са обхванати лицата, които: консултират по социални и други сродни въпроси; предоставят социални услуги за удовлетворяване на индивидуални и семейни потребности

Длъжности "Сътрудник...." - 15 вида длъжности

В търсене на длъжност "Социален работник"

Национална класификация на професиите и длъжностите в РБ

Клас 2 - Аналитични специалисти

Подклас 24 - Други аналитични специалисти

Група 244 - Аналитични специалисти в администрацията и научно-изследователските звена

Единична група 2471 - **Специалисти с аналитични и контролни функции в администрацията**

Описание: в тази единична група са обхванати лица, които: разработват проекти на политики, стратегии, нормативни документи, наредби, инструкции и методики, свързани с реализирането на държавната/фирмената политика в съответната област; осъществяват контрол и дават препоръки за подобряване на работата в съответната област

Длъжност "Социален работник" - код по НКПД 2471-6024

В търсене на длъжност "Социален работник"

Национална класификация на професиите и длъжностите в РБ

Клас 4 - Административен персонал

Подклас 41 - Офис администрация

Група 419 - Друг персонал в офиси

Единична група 4192 - **Спомагателен персонал в администрацията**

Описание: в тази единична група са включени лицата, които изпълняват най-различни общи и специфични административни задължения в държавната администрация.

Длъжност "Социален работник" - код по НКПД 4192-3012

Практика на Социалната работа

- Системата за социални услуги
- Системата за закрила на детето
- Системата на здравеопазването
- Системата за социално подпомагане
- Системата на образованието
- Системата на правосъдието

Обучение по социална работа

Висши училища, получили акредитация и създадени при условия и по ред, определени от Закона за висшето образование

Професионални училища, професионални гимназии, професионални колежи, центрове за професионално обучение: функциите и дейността им са регулирани в Закона за професионалното образование и обучение, Закона за народната просвета и поднормативните актове по прилагането им.

Обучение по социална работа

Софийски университет

Специалност "Социални дейности", бакалавърска и магистърска програма. Професионална квалификация "Социален работник"

Нов Български университет

Специалност "Клинична социална работа"

Квалификация "Магистър по клинична социална работа"

Пловдивски университет

Специалности: "Социална работа", "Клинична социална работа" магистър.

Обучение по социална работа

Бургаски свободен университет

Специалност "Социални дейности и консултиране" – бакалавър,
"Социални дейности" – магистър"

Великотърновски университет

Специалност "Социални дейности", бакалавър – квалификация
"Социален работник"

Югозападен университет

Специалност: "Социални дейности", квалификации: " Магистър по
социално посредничество", " Магистър по социална подкрепа",
"Магистър за работа със социално значими заболявания",

Обучение по социална работа

Технически университет - Габрово

Специалност "Социални дейности" - бакалавър, магистър

Тракийски университет

Специалност "Мениджмънт на социалните и здравните организации",
магистър

Обучение по социална работа

В институциите от системата на професионалното образование и обучение

Област на образование: "Социални услуги"

Професионално направление "Социална работа и консултиране"

Професия "Сътрудник, социални дейности"

И на брой обучаващи институции, лицензирани от Националната агенция за професионално образование и обучение.

* Държавно образователно изискване за придобиване на квалификация по професията "Сътрудник, социални дейности" - на етап проект

Обучение и практика по социална работа

Възможност за развитие на професията

Постижения в сферата на социалната работа

Различни наименования на професията, различни категории, понятия, различни критерии

- **Необходимост от разработване на минимални професионални стандарти в обучението и практиката:**
- **След завършване на образованието по социална работа, социалният работник трябва да знае и умее....**
- **За да практикува: трябва да знае, умее, да притежава качествата, да спазва основните принципи на професионалната социална работа.**

Регулиране на професията

Какво допринася:

- **Защита на професията**
- **Повишаване на качеството на услугите**
- **Защита на потребителите на социални услуги**

Законодателно регулиране на професията в други държави

Практики

- Закон за социалната работа (Израел, Италия, Румъния)
- Лицензионен режим на практикуващите (Гърция)
- Признаване на професионална квалификация / диплома (Ирландия)
- Социалната работа като професия - частично регулирана в друго законодателство (Австрия, Германия)
- Удостоверяване на квалификацията от частни професионални организации (Холандия, Германия)
- Кодекс на поведение (Великобритания): задължения на работодателя в сферата на социалните грижи и услуги; задължения на социалните работници; потребители

Регулиране по смисъла на Директивите на ЕС

Терминът „регулирана професия“ е въведен в българското законодателство с последните изменения и допълнения на Закона за висшето образование и Закона за професионалното образование и обучение.

"Регулирана професия" е дейност или съвкупност от дейности:

- включена в Списъка на регулираните професии в Република България;
- от обществена значимост и/или е от съществено значение за живота и здравето на хората;
- упражняването на която е определено чрез закони, подзаконови или административни разпоредби, за притежаването на специфична професионална квалификация, правоспособност или членство в призната от държавата професионална организация.

Регулиране на професиите - Директиви на ЕС

Директива 2005/36/ЕО относно взаимното признаване на квалификациите и европейската квалификационна рамка

Директива 92/51 на Съвета от 18 юни 1992 година относно втората обща система за признаване на професионално образование и обучение за допълнение на Директива 89/48/ЕИО

Вместо заключение - Rec(2001)1, 17. January 2001

Recommendations of the Committee of Ministers
Rec(2001)1, 17. January 2001

The Committee of Ministers, under the terms of Article 15.b of the Statute of the Council of Europe, recommends governments of member states to:

1. respect the principles set out in the appendix to the present text;
2. take the following action:

Вместо заключение - Rec(2001)1, 17. January 2001

- a. provide a stable legal framework within which social workers can practise;
- b. involve social workers and users in setting and monitoring service standards;
- c. recognise the implications of political and social developments in Europe for the practice of social work and for the initial, continuing and further training of social workers at all levels;
- i. encourage social services to use professional social workers;
- m. work closely, and in a multidisciplinary manner, with professional bodies of social workers to take forward these recommendations.

Благодарим за участието!
Успех

